

Lokaal uitvoeringsplan Samen Veilig

Gemeente Arnhem

2024 – 2028

Inleiding

Naar aanleiding van de vastgestelde regiovisie, stelt elke gemeente een eigen lokaal uitvoeringsplan op. In dit lokale uitvoeringsplan beschrijven we de concrete acties op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM) die we in onze gemeente in de komende jaren willen uitvoeren en verder willen versterken vanuit de wettelijke taken van de gemeenten bij de aanpak huiselijk geweld. De acties zijn gebaseerd op de herijkte Regiovisie Samen Veilig [2024-2026]. We hebben ook oog voor andere lokale ontwikkelingen die we hierin meenemen om zodoende een compleet beeld te schetsen van de aanpak huiselijk geweld.

De acht oorspronkelijke vertrekpunten uit de regiovisie zijn veranderd naar de acht doelen voor Sterke Lokale Teams. Deze komen uit 'Werken aan Veiligheid' (leidraad voor gemeenten voor de opdrachtverstrekking). Deze acht doelen zijn vertaald naar vijf speerpunten welke aansluiten op het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028.

Uitvoeringsplan 2024 – 2028

Het lokaal uitvoeringsplan is de concrete vertaling van (een deel van) de speerpunten uit de Herijking Regiovisie Samen Veilig 2024-2028. Het lokaal uitvoeringsplan geeft richting aan onze inzet als regio op aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. We benoemen concreet wat we (gaan) doen en/of versterken, waarom we dat doen, met wie we dat doen en op welke schaal, welke resultaten we willen bereiken, hoe de planning eruitziet en wat de kosten zijn en hoe we de kosten dekken. We monitoren en evalueren de acties en bij voortschrijdend inzicht doen we aanpassingen waar nodig, uiteraard in nauwe afstemming met de betrokkenen. Daarnaast wordt de voortgang binnen ons uitvoeringsplan regelmatig besproken in het regionaal ambtelijk overleg, zodat we als gemeenten blijven reflecteren en leren van elkaar.

Samenvatting uitvoeringsplan

In dit uitvoeringsplan staat omschreven welke regionale en lokale acties team HGKM (al langer) uitvoert en zal voortzetten, en welke nieuwe acties hier bij komen. Zo sluiten we in voorbereiding op het Toekomstscenario aan bij de ontwikkelingen Toekomstscenario en zijn we hierover met de Sociale Wijkteams in gesprek.

Hiernaast brengen we op verschillende manieren het thema HGKM onder de aandacht bij ketenpartners en inwoners; zo organiseren we van een netwerkbijeenkomst en leersessies en vragen we aandacht voor de meldcode en themadagen, onder andere door de toolbox in basis- en voortgezet onderwijs. Ook hebben we een preventieaanbod HGKM waar inwoners en professionals gratis gebruik van kunnen maken, het vijf-gesprekmodel voor plegers bij Kairos en gaan we actief met veiligheidspartners in gesprek over het thema femicide.

Als nieuwe acties gaan we in samenwerking met de GGD een opzet maken tegen Vrouwelijke Genitale Verminking en intern aan de slag om een team Aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld op te zetten.

1. Lokale teams verlenen zelf hulp, zo nodig met ondersteuning van het regionaal veiligheidsteam.

De lokale teams hebben een 'spin in het web-functie' in buurten en wijken. Het lokale team beschikt over expertise en vaardigheden om hun rol uit te voeren in het samenwerken aan veiligheid.

2. Lokale teams bieden één vast gezicht, dat langdurig betrokken blijft en waar nodig optrekt met het regionaal veiligheidsteam of een andere specialistische expertise (bijschaling)

De beleidsregie en langdurige veiligheidscoördinatie liggen bij de gemeenten. Het lokale team is het vaste aanspreekpunt voor gezinnen en huishoudens en blijft langdurig betrokken.

3. Lokale teams hanteren een brede blik, bieden maatwerk en hebben tijd voor het gezin.

Van lokale teams wordt verwacht dat zij breed kijken naar de krachten en zorgen in een gezin. Ze organiseren passende hulp op de relevante leefgebieden en herkennen veiligheidsproblematiek. Samen met het gezin/huishouden kijken professionals naar de gefaseerde mogelijkheden.

De bovenstaande speerpunten hangen met elkaar samen. Door de omvang van de gemeente Arnhem zijn taken bij verschillende teams belegd. Daarom moeten we deze drie speerpunten afstemmen samen met onze ambtelijk opdrachtgever Sociale Wijkteams, Regiogemeenten binnen de werkgroep Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming en collega's veiligheid, jeugd en financiën. Binnen ons team hebben we de volgende acties bij deze speerpunten:

Actie: Er is afstemming met de wijkteams over het toekomstscenario en de ontwikkelingen die daaruit voortkomen

Huidige stand van zaken:	Er komt een landelijk kwaliteitskader Werken aan Veiligheid, voor de wijkteams. Hierbij zit een zelfscan, die het ontwikkelniveau van het wijkteam in kaart brengt. Landelijk is de zelfscan nog niet vrijgegeven.
Omschrijving actie:	Op basis van de zelfscan zal een scholingsprogramma worden opgezet. Naast de scholing vanuit de zelfscan worden de medewerkers ook de training Top-3-methodiek, welke is vastgelegd binnen het Toekomstscenario.
Beoogd resultaat:	De wijkteams bezitten voldoende kennis en kunde om aan te sluiten bij de ontwikkelingen die het toekomstscenario met zich mee brengt.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Gemeente Arnhem regelt dit voor stad Arnhem in samenwerking met Stichting Wijkteams Arnhem
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem
Planning (Start en eind?):	Start 2024 – vanuit de toekomstscenario is de verwachting dat het jaar 2024 en 2025 nodig is om te scholen.
Kosten en dekking:	Kosten worden gedekt vanuit budget Vrouwenopvang.

Actie: Aansluiten bij de ontwikkeling toekomstscenario en regionaal Veiligheidsteam.

Huidige stand van zaken:	Op dit moment sluit team HGKM actief aan bij de werkgroep en stuurgroep Toekomstscenario aan. Er start in 2024 een proeftuin waarin iedere gemeente, minimaal 1 casus aanlevert. Deze ontwikkeling betreft een veranderopdracht met als vermoedelijke einddatum 2030.
Omschrijving actie:	De nieuwe werkwijze in het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming vraagt: een sterk lokaal team , een sterk regionaal veiligheidsteam en een goed samenspel van werken, leren en ontwikkelen tussen beide teams. Er is afgesproken het regionaal veiligheidsteam nog niet te formeren, dit wacht op besluitvorming door het rijk.
Beoogd resultaat:	Uiteindelijk in 2030 een andere werkwijze die transparant, recht beschermend, gezinsgericht, lerend en eenvoudig is; vooral met en voor het gezin. Niet meer werken in een estafettemodel maar parallel aan elkaar.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Het betreft een regionale en lokale samenwerking tussen gemeente(n) en ketenpartners.
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem en de gemeenten in de directe regio; MGR voorziet de projectleider voor toekomscenari en de regioadviseur Jeugd; alles in lokale samenwerking met de lokale teams, collega's jeugd, financiën en veiligheid.
Planning (Start en eind?):	Maart 2023 beoogde einddatum 2030.
Kosten en dekking:	Kosten worden gedekt vanuit budget Vrouwenopvang.

4. (Semi)professionals hebben basiskennis over jeugd- en volwassenproblematiek, zijn outreachend en vakbekwaam.

Lokale teams hebben en benutten expertise en vaardigheden om aan hulpvragen te voldoen. Alle (semi)professionals en vrijwilligers worden gesteund door hun organisatie om veiligheid daadwerkelijk voorop te zetten.

Actie: Aandacht voor de meldcode en themadagen	
Huidige stand van zaken:	Team HGKM heeft een actieve organisatie rondom de bewustwordingsweken Orange the World; de week tegen de kindermishandeling; dagen zoals internationale vrouwendag, etc. Ook wordt 3 a 4 maal per jaar regionaal een nieuwsbrief meldcode verstuurd.
Omschrijving actie:	Het team continueert de huidige aanpak en lopende lijnen op de verschillende themadagen en de nieuwsbrief. Hierbij wordt tussentijds geëvalueerd en aangepast aan waar nodig, om aan te blijven sluiten bij de actuele vraag.
Beoogd resultaat:	Bewustwording creëren voor de meldcode en verschillende thema's en acties onderling burgers en professionals.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Gemeente Arnhem verzorgt de regionale nieuwsbrief en lokale acties.
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem
Planning (Start en eind?):	Doorlopend door het jaar.
Kosten en dekking:	Kosten worden gedekt uit het budget Vrouwenopvang.

Actie: Organiseren van netwerkbijeenkomst en leersessies.

Huidige stand van zaken:	Jaarlijks organiseren van vier leersessies en een netwerkbijeenkomst. De bijeenkomsten worden allemaal goed bezocht en positief geëvalueerd.
Omschrijving actie:	Blijven rondvragen naar de behoeftes van het veld en dat meenemen in de organisatie van volgende dagen.
Beoogd resultaat:	Het blijven organiseren van informatieve dagen waar het veld behoefte aan heeft.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	De leersessies worden georganiseerd door gemeente Arnhem voor stad Arnhem, de netwerkbijeenkomst wordt in samenwerking met regiogemeenten georganiseerd voor de gehele regio Arnhem-Achterhoek.
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem organiseert deze bijeenkomsten deels in samenwerking met andere regiogemeenten.
Planning (Start en eind?):	November 2022 was de eerste leersessie, er is geen einddatum beoogd. November 2022 was de eerste netwerkbijeenkomst in huidige vorm, er is geen einddatum beoogd.
Kosten en dekking:	Kosten voor leersessies en netwerkbijeenkomst worden gedekt uit budget Vrouwenopvang.

Actie: Preventieaanbod huiselijk geweld en kindermishandeling

Huidige stand van zaken:	De subsidieregeling is van kracht.
Omschrijving actie:	Er is een subsidieregeling waar partijen die zich bezighouden met preventie voor huiselijk geweld en kindermishandeling budget kunnen aanvragen voor hun aanbod in de regio. Hierdoor kunnen inwoners en professionals gratis gebruik maken van het preventieaanbod.
Beoogd resultaat:	Zoveel mogelijk professionals in de regio Arnhem-Achterhoek laagdrempelig bekwamen in de vele vormen van HGKM en de meldcode.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Gemeente Arnhem biedt de regeling aan vanuit haar centrumrol. Preventie-aanbieders in de regio kunnen hierop reageren.
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem biedt de regeling aan en evalueert met de partijen. Preventie-aanbieders voor 2024-2025 zijn: Privacy Direct Nederland BV, Nul23, ECS, Stichting Speak Up en F69.
Planning (Start en eind?):	De huidige regeling is vastgesteld voor 2024-2025. De nieuwe subsidieregeling start in 2026.
Kosten en dekking:	Het college van burgemeester en wethouders heeft het subsidieplafond voor 2024 en 2025 vastgesteld op € 155.000. Kosten worden gedekt uit budget vrouwenopvang.

Actie: Team aandachtsfunctionarissen binnen de organisatie gemeente Arnhem.

Huidige stand van zaken:	Op dit moment is er in de organisatie gemeente Arnhem geen pool van aandachtsfunctionarissen (AF) HGKM binnen de gemeente. Er is een persoon officieel AF, binnen afdeling P&O.
Omschrijving actie:	Team HGKM benadert een aantal personen binnen de organisatie gericht vanuit verschillende passende functies waarbij kennis over HGKM mist of beter geborgd dient te worden. Vervolgens verzorgt team HGKM training en ontmoetingsmomenten, waarbij een vorm van intervisie een doorlopend karakter heeft.
Beoogd resultaat:	Een actieve pool AF's op verschillende plekken binnen de organisatie die elkaar kunnen bevragen en steunen.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Lokale taak
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem
Planning (Start en eind?):	Start februari 2024, uitrol 3 ^e kwartaal 2024, hierna doorlopend.
Kosten en dekking:	Kosten worden gedekt vanuit lokaal budget vrouwenopvang.

Actie: Actief met veiligheidspartners in gesprek over het thema femicide

Huidige stand van zaken:	Signalen van intiem terreur en potentiële femicide worden door veel professionals nog niet tijdig en als zodanig herkend.
Omschrijving actie:	Team HGKM gaat actief in gesprek met veiligheidspartners, denk aan politie, reclassering en de afdeling veiligheid, over het thema femicide en intieme terreur.
Beoogd resultaat:	Femicide en/of intieme terreur is een thema dat bij veiligheidspartners in hun beleidsplannen voorkomt.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Gemeente Arnhem met lokale veiligheidspartners
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem
Planning (Start en eind?):	Start begin 2025, hierna doorlopend
Kosten en dekking:	Kosten worden gedekt uit het lokale budget vrouwenopvang.

Actie: 5 gespreksmodel Kairos

Huidige stand van zaken:	Kairos heeft een aanbod voor plegers waarbij de situatie nog niet geëscaleerd is, maar waar Veilig Thuis, lokale teams of andere zorgaanbieders ernstige zorgen hebben. Plegers kunnen hierbij, eventueel met partner, zonder indicatie vijf gesprekken krijgen, waarbij ze handvatten krijgen om hun thuissituatie te verbeteren. Eventueel kan hierna verdere hulpverlening op indicatie worden ingezet.
Omschrijving actie:	Verder uitrollen van het 5 gespreksmodel, waarbij de drempel voor zorgverlening bij Kairos nog lager wordt en andere zorgverleners meer doorverwijzen.
Beoogd resultaat:	Vroegtijdig en laagdrempelig hulp verlenen aan plegers van HGKM en escalatie binnen gezinnen voorkomen.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Gemeente Arnhem heeft dit opgezet met Kairos, sporadisch maken andere gemeenten gebruik van het aanbod.
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem met Kairos
Planning (Start en eind?):	Start in 2023, doorlopend.
Kosten en dekking:	Kosten worden gedekt uit het lokale budget vrouwenopvang.

5. (Semi)professionals werken samen met het informele netwerk van het gezin.

Met elkaar een kring van veiligheid vormen rond gezinnen/huishoudens

Actie: Toolbox uitrol basis- en voortgezet onderwijs.

Huidige stand van zaken:	Binnen het primair onderwijs is in 2022 tijdens de week tegen de Kindermishandeling een toolbox HGKM uitgedeeld aan alle basisscholen binnen de gemeente Arnhem. Deze is in 2023 aangevuld met een passend boek.
Omschrijving actie:	Alle scholen binnen Arnhem geven jaarlijks aandacht aan het thema Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, door les te geven over het onderwerp. De toolbox wordt elk jaar uitgebreid met extra onderdelen. De bedoeling is dat we in 2024 voor het VO (en VSO inclusief) een aangepaste toolbox HGKM verspreiden binnen Arnhem.
Beoogd resultaat:	Het thema HGKM is geen taboe onderwerp binnen het onderwijs, zowel bij docenten als leerlingen. De toolbox draagt hieraan bij door een doorlopende leerlijn met een taaktrigger aan docenten/scholen.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	De toolbox is in samenwerking met gemeente Doetinchem opgesteld, maar gemeente Arnhem heeft hem lokaal uitgedeeld.
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente Arnhem.
Planning (Start en eind?):	Start in 2022, jaarlijkse aanvullingen.
Kosten en dekking:	Dekking komt voort uit het lokale budget vrouwenopvang.

Actie: Opzet en uitrol aanpak Vrouwelijke genitale verminking (VGV)

Huidige stand van zaken:	In de regio Achterhoek is de aanpak VGV reeds geïmplementeerd binnen de GGD NOG, echter is de GGD GM nog niet zover. Hier moet de aanpak nog verder uitgewerkt worden en een manier gevonden worden om dit in te bedden in de huidige structuur.
Omschrijving actie:	Team HGKM voert onderzoekende gesprekken intern en met de GGD over dit onderwerp. Vraagstelling hierbij is of de beoogde gezondheidsbevordering samen kan smelten met de beoogde aanpak VGV zodat dit zonder extra wijziging ingebed kan worden.
Beoogd resultaat:	Schadelijke traditionele praktijken, specifiek vrouwelijke genitale verminking en daarnaast algemeen huiselijk geweld en kindermishandeling zijn onderwerpen die in risicogemeenschappen met regelmaat besproken worden, zodat dit een preventieve werking heeft.
Regionale samenwerking? (Gemeente solo/samen met andere gemeenten)	Gemeente Arnhem heeft een regionale rol in deze actie, en heeft een volgende rol in de regio Achterhoek.
Wie gaat dit doen? (Gemeente zelf, specifieke andere (groep) organisatie(s))	Gemeente in samenwerking met de GGD; in Achterhoek met GGD NOG (en IJsselland) en in Arnhem sluit GGD GM hierbij aan.
Planning (Start en eind?):	Start 2024, wenselijk dat dit in 2026 werkelijk ingebed is.
Kosten en dekking:	Kosten worden gedekt uit het regionale budget vrouwenopvang